

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 49

1. Συμπληρώστε την ακροστιχίδα της βυζαντινής γυναίκας και σχολιάστε όποιες από τις προτάσεις θέλετε.

ΓΑΜΟΣ	Αυτός επιτρεπόταν μετά τα 12 χρόνια τους.
ΥΜΝΟΥΣ	Η Κασσιανή έγραψε περίφημα τροπάρια και.....
ΝΗΜΑΤΑ	Με αυτά έπλεκαν και κεντούσαν οι γυναίκες.
ΑΝΝΑ	Το όνομα της κόρης του Αλέξιου Α' Κομνηνού.
ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ	Έδωσε με τους νόμους του ίσα δικαιώματα στις γυναίκες.
ΚΟΜΜΩΤΡΙΕΣ	Πολλές βυζαντινές ασκούσαν αυτό ως επάγγελμα.
ΑΓΑΘΗΣ	Αυτό το πανηγύρι γινόταν από γυναίκες για γυναίκες.

2. Ο αποκλεισμός των Βυζαντινών γυναικών από την εκπαίδευση ήταν η πιο σοβαρή διάκριση εις βάρος τους. Συζητήστε στο σπίτι με τους γονείς, τους παππούδες και τις γιαγιάδες σας και ζητήστε πληροφορίες για την εκπαίδευση των γυναικών στα δικά τους χρόνια.

Στα χρόνια των παππούδων μας, ήταν σπάνιο για ένα κορίτσι να σπουδάσει και να φτάσει ως το Πανεπιστήμιο. Τα κορίτσια στην πλειοψηφία τους συνήθιζαν να παντρεύονται σε μικρή ηλικία και ασχολούνταν με τις δουλειές του σπιτιού και τη φροντίδα των παιδιών τους. Στα χρόνια των γονιών μας, όπως και σήμερα, τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Τα κορίτσια και τα αγόρια είχαν ίσα δικαιώματα στη μόρφωση και ήταν επιλογή του καθενός αν θα συνεχίσει τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο ή όχι.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Διαβάστε το απόσπασμα από το δημοτικό τραγούδι του «νεκρού αδελφού», που έχει βυζαντινές ρίζες και αναφέρεται στην ανατροφή και τη ζωή της γυναίκας στο Βυζάντιο. Συζητήστε τα σημεία που σας κάνουν εντύπωση. Γιατί άραγε ο Κωνσταντίνος μόνο συμφωνούσε να γίνει αυτός ο γάμος;

«Μάνα με τους εννιά σου γιους και με τη μια σου κόρη,
την κόρη τη μονάκριβη την πολυαγαπημένη,
την είχες δώδεκα χρονών κι ο ήλιος δεν την είδε.
Στα σκοτεινά την έλουζες, στ' άφεγγα τη χτενίζεις,
στ' άστρι και στον Αυγερινό χτενίζεις τα μαλλιά της.

Προξενητάδες¹ ήρθαν από τη Βαβυλώνα
να πάρουνε την Αρετή εκεί μακριά στα ξένα.
Οι οκτώ αδελφοί δε θέλουνε κι ο Κωνσταντίνος θέλει:
-Μάνα μου, κι ας τη δώσουμε την Αρετή στα ξένα,
στα ξένα εκεί που περπατώ, στα ξένα που γυρίζω,
να 'χω κι εγώ παρηγοριά, να 'χω κι εγώ κονάκι²».

Στο συγκεκριμένο δημοτικό τραγούδι, εντύπωση μας προκαλούν αρκετά σημεία. Αρχικά, μας φαίνεται περίεργο το ότι η Αρετή αν και μόλις δώδεκα χρονών ήταν σε ηλικία γάμου, καθώς και το ότι επρόκειτο να παντρευτεί με προξενιό, χωρίς δηλαδή να επιλέξει η ίδια τον σύζυγό της. Η επιλογή αυτή ήταν των αδελφών της, πιθανότατα επειδή ο πατέρας τους δεν ζούσε. Ο Κωνσταντίνος είναι ο μόνος από τα αδέλφια της που συμφωνούσε να παντρευτεί στα ξένα, γιατί ως έμπορος που ήταν και πολυταξιδεμένος θεωρούσε πως εκεί θα μπορούσε να έχει καλύτερη τύχη και θα μπορούσε να την επισκέπτεται.

4. Παρατηρήστε τις εικόνες 1, 2 και 3, διαβάστε τα κείμενα 4, 6 και 7. Έχοντας υπόψη όλα τα παραπάνω:

- ✓ **Κάνετε σύγκριση της ζωής, της δραστηριότητας και της κοινωνικής θέσης των γυναικών στα βυζαντινά χρόνια και σήμερα.**

Στη βυζαντινή κοινωνία η γυναίκα έμενε διαρκώς στο σπίτι και ενάρετη θεωρούσαν εκείνη που ήταν υπάκουη στον πατέρα ή τον άνδρα της. Τα κορίτσια δεν πήγαιναν σχολείο, βοηθούσαν τις μητέρες τους στις δουλειές του σπιτιού και παντρεύονταν σε μικρή ηλικία. Ακόμη, σπάνιες ήταν οι έξοδοί τους από το σπίτι κυρίως στην εκκλησία και σε διάφορα θρησκευτικά πανηγύρια. Τέλος, περιορισμένα ήταν τα επαγγέλματα που μπορούσαν να ασκήσουν, διακρίνονταν ωστόσο στο εμπόριο υφασμάτων.

Οι σημερινές γυναίκες, με εξαίρεση κάποια απομακρυσμένα χωριά και πιο κλειστές κοινωνίες, έχουν απόλυτα ίσα δικαιώματα και τις ίδιες ελευθερίες με τους άνδρες. Πηγαίνουν στο σχολείο, ασκούν το επάγγελμα της επιλογής τους και αποφασίζουν οι ίδιες για το πότε και ποιον θα παντρευτούν. Ακόμη, μπορούν να παίρνουν μέρος σε ποικίλες δραστηριότητες εκτός σπιτιού και κοινωνικές εξόδους. Εξακολουθούν, βέβαια, να ασχολούνται με τις δουλειές του σπιτιού και τη φροντίδα των παιδιών τους. Παρ' όλα αυτά, αυτή δεν είναι η αποκλειστική ασχολία τους, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των γυναικών σήμερα εργάζεται εκτός σπιτιού.